Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROK V. Kwiecień-Czerwiec 1932. Nr. 2.

WIADOMOŚCI PRAWNICZE

WYDAWNICTWO KSIĘGARNI LEONA FROMMERA W KRAKOWIE
KWARTALNIK POŚWIĘCONY BIBLJOGRAFJI PRAWNICZEJ
Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ulica Florjańska 39 — Telefon 110-60.
Prenumerata kwartalna zł 0·60. Konto P. K. O. Nr. 400.102.

Już wyszło z druku drugie wydanie komentarza do K. P. K. Dra Leona Peipera.

Zwracamy uwagę naszych Czytelników, że 2-gie wydanie zupełnie przerobione i orzecznictwem wyczerpującem Sądu Najwyższego aż po koniec marca 1932 r. zaopatrzonem znanego **KOMENTARZA do KODEKSU POSTĘPOWANIA KARNEGO** Dra Leona Peipera już opuściło prasę. Stron XVI + 1036 w eleg. oprawie płóciennej zł. 30.

Przytaczamy przy tej sposobności przedmowę autora do 2-giego wydania:

Trzechletni omal czasokres, który upłynął od chwili ukazania się pierwszego wydania niniejszego komentarza, przyniósł cały szereg kwestyj procesowych, nader obfite orzecznictwo Sądu Najwyższego, a wkońcu nowelę z 21 stycznia 1932 Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 60, wżerającą się głęboko w liczne a doniosłe przepisy k. p. k.

Te okoliczności, łącznie z dziesiątkami orzeczeń Sądu Najwyższego aprobujących czy to wprost, czy też pośrednio, mój sposób wykładni, tudzież łącznie z nader przychylnem przyjęciem, którego doznało pierwsze wydanie niniejszego komentarza w sferach prawniczych, zachęciło mnie do rozszerzenia i pogłębienia objaśnień k. p. k. w związku z wyż wspomnianą nowelą, przyczem w sposób — o ile sądzić mogę — zupełnie wyczerpujący uwzględniłem nietylko tezy Sądu Najwyższego, lecz i ich motywa, gdyż częstokroć teza staje się w całej pełni zrozumiałą i pouczającą dopiero w świetle jej uzasadnienia.

Objaśniając przepisy k. p. k. i noweli pozostałem przy przyjętej w I. wydaniu zasadzie tłumaczenia ustawy z niej samej, acz przy użyciu motywów Komisji Kodyfikacyjnej, jako środka pomocniczego, przyczem dziś powołać się mogę na powagę Sądu Najwyższego, który w motywach do O. S. P. IX 83 wyraził przekonanie, że „wolą ustawodawcy, nakreślającą cel danej ustawy, jest wola samej ustawy, bo ustawa nie jest wytworem woli jednego człowieka, lecz rezultatem współudziału wielu ludzi".

Uwzględniając obecne ciężkie warunki, dostarczamy nietylko tego komentarza, ale również wszelkich książek P. P. Prawnikom potrzebnych, na dogodnych warunkach spłaty.

Zapraszamy P. P. Prawników, którzy jeszcze rachunku u nas nie mają, do otworzenia sobie konta.

Ostatnie nowości.

Od dłuższego czasu dał się odczuwać w sferach prawniczych brak dobrego komentarza do austr. ustawy hipot. Lukę tę wypełnia w zupełności:

Dra Jana Korzonka

USTAWA HIPOTECZNA

z dnia 25 lipca 1871 r., Nr. 95 austr. dz. u. p.

ze wszystkiemi późniejszemi zmianami i uzupełnieniami, tudzież przepisami związkowemi aż do ostatnich czasów, objaśniona na podstawie orzecznictwa sądów polskich i austrjackich oraz literatury prawa hipotecznego.

1932, str. XXIV + 654 w eleganckiej oprawie płóciennej zł. 25, z przesyłką zł. 26.

Celem naocznego przekonania się, jak ustawa hipoteczna została opracowaną, jesteśmy gotowi za zwrotem porta dzieło to przesłać do łaskawego przejrzenia na 8 dni.

Wyciągi z recenzyj:

W „Głosie Adwokatów" rok VII. zeszyt 3 pisze p. Dr. Z. Fenichel o tem dziele:

„Z nazwiskiem Dra Korzonka spotykamy się w ostatnich czasach w literaturze prawniczej polskiej coraz częściej. Autor opracował obecnie ustawę hipoteczną austrjacką z 1871 roku. Jest to dział prawa bardzo trudny, gdyż zahacza o prawo cywilne, procedurę cywilną, ordynację egzekucyjną, patent niesporny, ustawodawstwo

administracyjne i t. d., a nadto wymaga z natury rzeczy skrupulatnego opracowania.

Autor wzorował się częściowo na dziele Prof. Jaworskiego odnośnie do układu pracy. We wstępie dał autor w krótkości zasady prawa hipotecznego...

Przeszło $^2/_3$ całego dzieła obejmuje ustawa z 1871 roku. Autor nie podaje jedynie tekstów obowiązujących ustaw, rozporządzeń i okólników, **ale przy każdym odnośnym przepisie podaje zapatrywanie nauki.** Najczęściej cytowani są Jaworski, Bartsch i Krainz. Przyznać trzeba, **że wyjątki z dzieł uczonych, podane przy poszczególnych paragrafach, są znakomicie dobrane i dobrze wyjaśniają daną instytucję prawną.** Dalej autor cytuje i to wyczerpująco **orzecznictwo** tak austrjackie dawne, jak i obecne (gdzie nadal obowiązuje ta sama ustawa), jak również bogate już orzecznictwo polskie Sądu Najwyższego, a nawet Najwyższego Trybunału Administracyjnego (przy reformie rolnej).

Nietylko ustawy i rozporządzenia austrjackie zostały skrupulatnie zebrane, ale również ustawodawstwo polskie.

Nie sposób w krótkiej recenzji przedstawić treść tej **bogatej pracy. Praca ta odda wielkie przysługi prawnikom praktycznym,** jak adwokatom i notarjuszom. Odnośnie do sędziów to praca ta przydać się może nietylko sędziemu hipotecznemu, ale również procesowemu, egzekucyjnemu i niespornemu. **Praca ta jest przejrzyście ułożona i można śmiało powiedzieć, że kto dzieło to przestudjuje, ten opanuje austrjackie prawo hipoteczne.** Autorowi należy się **specjalne uznanie za ogrom pracy** w dzieło to włożonej i **skrupulatne zebranie olbrzymiego,** a rozrzuconego **materjału,** jak również za staranne ułożenie skorowidzu" i t. d.

„Przegląd Sądowy" z kwietnia 1932, na str. 133, wyraża się o tem dziele:

„Ukazało się **bardzo pożądane** nowe **wydanie austr. ustawy hipotecznej.** Autor wydania, sędzia znany z wydawnictw, okazał ponownie owocną pracę. Wydanie ustawy hipotecznej **posiada** przedewszystkiem tę **zaletę, że zaopatrzone jest wszystkiemi zmianami i uzupełnieniami, tudzież przepisami związkowemi, jakie ukazały się po koniec 1931 roku,** odnośnie do tej sprawy, oraz **obfitem orzecznictwem sądów polskich i austrjackich,** a także uwzględnia literaturę prawa hipotecznego. W przedmowie umieszczono **uwagi, omawiające przejrzyście podstawy prawa hipotecznego** b. dzielnicy austrjackiej i urządzenie ksiąg gruntowych. Zaopatrzono też wydanie szczegółowym skorowidzem alfabetycznym. Nowe wydawnictwo, w którem zasłużyła się także ruchliwa księgarnia krakowska Frommera, zasługuje na poparcie. Powinno się ono znaleźć w ręku każdego sędziego, zwłaszcza prowadzącego sprawy hipoteczne. Można go też polecić dla przygotowania się do egzaminów sędziowskich i adwokackich".

Co mówi prasa fachowa o I-szem wydaniu Peipera K. P. K.

„Przegląd Prawa i Administracji“ w numerze 3 z 1929 r. w następujący sposób wyraża się o Komentarzu do Kodeksu postępowania karnego Peipera (recenzent Dr. Alfred Kotwicz-Zgórski):

Komentarz do Kodeksu postępowania karnego i do przepisów, wprowadzających tenże kodeks, opracował i wydał Dr. Leon Peiper. (Kraków, Leon Frommer 1929).

„Po dość **znacznej** ilości wydań nowego procesu karnego, **pojawienie** się tego komentarza **ma znaczenie pierwszorzędnej wagi.** Jego zalety wewnętrzne i zewnętrzne **czynią go wprost koniecznem „vademecum“ dla każdego praktycznego prawnika, pracującego w dziedzinie karnej w roli obrońcy i sędziego.** Ci, którzy **przygotowując się** do zastosowywania w życiu zawodowem **nowego prawa procesowego, studjowali** ten kodeks i nie odmawiali mu może zalet w stosunku do ustawodawstwa dzielnicowego, **przyznają naogół zgodnie,** że redakcyjną wadliwością polskiego kodeksu postępowania karnego jest niesystematyczność w zestawieniu poszczególnych przepisów, dotyczących tej samej materji, co wymaga trwałej pamięci o łączności pokrewnych norm, **rozrzuconych** w różnych działach kodeksu.

Jeśli już zatem niektóre dotychczasowe wydawnictwa ustawy procesowej przez zaopatrzenie tekstu odsyłaczami, ułatwiły orjentację wśród całości postanowień, **to w pełni** otrzymujemy dopiero w **omawianym komentarzu** podręcznik, wystarczający w **zupełności** dla użytku **praktycznego** początkujących wykonawców polskiego procesu karnego.

Jeżeli w braku doświadczenia praktycznego w dziedzinie nowego procesu karnego, omawiany komentarz może niezupełnie na to miano zasługuje, nie mając jeszcze praktycznych, a pewnych wskazówek co do stosowania nowych norm, **to jednak ten naturalny brak uzupełnia nam teoretycznie bardzo obfitem i trafnem cytowaniem motywów Komisji Kodyfikacyjnej, oraz orzecznictwa Najwyższych Sądów, polskiego i austrjackiego, do postanowień ustawodawczych, przejętych z obowiązujących dotąd przepisów.**

Dalszą ważną **zaletą** tego komentarza jest prawie **wyczerpujące i systematycznie** ugrupowane cytowanie przy poszczególnych normach polskiego kodeksu przepisów innych, **tak w łączności z niemi pozostających, pokrewnych samego kodeksu,** jak i postanowień Konstytucji, prawa i ustroju sądów powszechnych, postępowania karno-administracyjnego, o policji państwowej, o stanie wojennym, o stanie wyjątkowym, o cudzoziemcach, o granicach państwa, o sędziach śledczych dla spraw wyjątkowego znaczenia, o kosztach sądowych, o zwalnianiu przedterminowem skazanych, o nakładaniu kar dla wojskowych, o odroczeniu i przerwie kar, oraz wielu innych, dotyczących materji procesu karnego.

Zaletą znaczną tego komentarza są też zwięzłe, ale dokładne uwagi wstępne, dotyczące postanowień przepisów procesowych wedle ugrupowań w poszczególnych rozdziałach, dające pogląd na unormowane tam zasady postępowania karnego.

Wszystko to w **możliwych,** narazie **teoretycznych** warunkach **ułatwia w znacznej mierze** posługiwanie się praktyczne tem wydawnictwem, a wyrażone **dość obficie pewne osobiste wywody wydawcy o wykładni poszczególnych norm** ustawodawczych, może być **podnietą dla głębszego** badania doniosłości tychże i **praktycznego rozwikłania wątpliwości,** wynikających przy stosowaniu tych norm jeszcze nie użytych.

Nie czas i nie miejsce **dzisiaj na** polemizowanie z tą wykładnią wydawcy — praktyka wykaże ich trafność.

Te wartości wewnętrzne tego komentarza, równoważą **pod względem praktycznym** zalety zewnętrzne nowego wydawnictwa.

Szczegółowe porównanie tekstu **autentycznego nie wykazują żadnych usterek** w tym przedruku, co **ma** znaczenie **nie małe,** gdy zwięzłość poszczególnych norm przez **samo przedstawienie** interpunkcji już mogłaby **ulec spaczeniu** w ich zrozumieniu dla ich praktycznego zastosowania.

To dowód **pilnej i schludnej** korekty autora, dbałego o swoją pracę **w interesie** czytelnika.

Dalej **praktyczne zestawienie** tabeli **terminów i wyczerpujący** skorowidz alfabetyczny, podnoszą wartość użytkową tego wydawnictwa.

A gdy jeszcze zaznaczy się, **że druk jest wyraźny,** nagłówki stronicowe z tekstem i **cyfrą artykułów,** papier **przedwojenny,** a format **poręczny** — to wydawnictwo to **nie wymaga dalszego polecenia,** aby znalazło się **w rękach wszystkich obrońców i sędziów.**

Podajemy w tej mierze recenzję Dra Witymira Dorożyńskiego w „Głosie Adwokatów“. Rok V. Maj—czerwiec 1929 r. Zeszyt V—VI, str. 141.

„Komentarz do Kodeksu postępowania karnego Dra Leona Peipera. (Kraków 1929. Nakładem księgarni Leona Frommera)“.

„Omawiając ten komentarz w kwietniowym numerze naszego pisma na podstawie wglądu w kilka pierwszych arkuszy druku, wyraziliśmy już wówczas przekonanie, że pozyska on swą treścią uznanie najwybredniejszego praktyka, a także i teoretyka.

Obecnie mając przed sobą **pierwszy tom,** zawierający obok wielu ustaw dodatkowych **objaśnienia do całego kodeksu postępowania karnego i do przepisów wprowadczych,** musimy z zadowoleniem stwierdzić, że całość nietylko **nie zawiodła naszych oczekiwań,** ale **znacznie wyszła poza nie.**

Już w wewnętrznym układzie widać rękę wytrawnego praktyka, który wie, **czego i jak się szuka w praktyce,** tudzież, jak **należy udogodnić zorjentowanie się w przepisach ustawy.** A więc **papier biały,** tekst ustawy wydrukowany **tłustemi** czcionkami, odbijającemi się od druku **uwag,** na czele każdej stronicy **treść** jej i **cyfra komentowanego** artykułu, orzeczenia Trybunału Kasacyjnego we Wiedniu, tudzież Izby I. i III. Sądu Najw. aż po koniec stycznia 1929 zużytkowane, skorowidz dokładny, systematyczny i przejrzysty, wreszcie uwagi odnośne do **pojedynczych słów ustawy, a nie do całych artykułów** tak, że czytelnik, szukający **objaśnień** pewnego słowa ustawy, **nie musi** doszukiwać się ich w **długim** szeregu uwag.

Styl autora krótki, lapidarny, ale **dziwnie jasny;** autor jednem słowem oświetla tak **jaskrawo** odnośną materję, że wszelkie wątpliwości muszą natychmiast ustać. A teraz co do treści. Wstęp każdego rozdziału zawiera **systematyczny** obraz całości postanowień w nim zawartych; obraz krótki, ale tak **dokładny** i łatwo zrozumiały, że czytelnik, przeczytawszy wstęp, jest już kompletnie obznajomiony z linją myślową ustawodawcy, czuje się jakby u siebie w domu, a czytając następnie tekst ustawy ma wrażenie, że wobec tego, o czem dowiedział się z wstępu, ustawa nie **mogła opiewać** inaczej.

Następują objaśnienia autora, które otwierają nam na **oścież wrota, prowadzące do poznania celu, treści** i **znaczenia,** dotyczącego przepisu i cytują przepisy, pozostające **w związku** z komentowanym przepisem, a także przepisy odeń odbiegające, wytyczając w ten sposób granice wykładni i zastosowalności komentowanego przepisu. **Autor z jednego słowa ustawy wydobywa tu całe akordy myśli i wytycza czytelnikowi jasną linję, po której myśl jego i wykładnia ustawy pójść powinny.** I tak uderzają swoją głębią i prostolinijnością uwagi do art. 1 K. p. k., który pozornie wydawałby się bez wszelkiego głębszego znaczenia, dalej wstępne uwagi do rozdziałów o wyłączeniu sędziego (art. 39 i nast.), o zapobieganiu, uchylaniu się od sądu (art. 164 i nast.), o postępowaniu przygotowawczem (art. 240 i nast.), o rozprawie głównej (art. 303) i nast.), o wyjaśnieniach oskarżonego (art. 334), o roli przewodniczącego w sali narad przysięgłych (art. 404), o uchyleniu uchwały przysięgłych (art. 436), o środkach odwoławczych (art. 448 i nast.), a w szczególności o kasacji (art. 448 i nast.), o wznowieniu postępowania (art. 577 itd.).

Nie wolno nam przytem zapomnieć, że kodeks post. kar. jest tworem nowym i oryginalnym, którego dotąd

nikt nie komentował (w różnych wydawnictwach znachodzimy luźne rzucone uwagi, których chyba nikt za komentarz nie uzna), że więc **cały komentarz jest swoistym płodem pracy autora.** Autor zużytkowuje wprawdzie motywa Komisji Kodyfikacyjnej, ale stanowią one nader znikomą część dzieła, cała reszta dzieła to rezultat jego **własnych badań i dociekań.**

Dla oceny wartości poglądów autora należy wskazać na to, że ogłoszony znacznie później, gdyż w dniu 18 czerwca b. r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 352), regulamin dla sędziów karnych **nigdzie nie odbiega od zawartej w komentarzu interpretacji,** przeciwnie popiera ją tam, gdzie autor **wyraźnie oświadczył się za stosowaniem wykładni, przeciwnej zdaniu komisji kod. (p. np. uwaga 4 do art. 471 komentarza i art. 31 regulaminu).**

Z całego komentarza promienieje wielkie zaufanie do polskiej Justycji, tudzież chęć służenia jej i to nie jednostronnie, wyłącznie z punktu widzenia interesów oskarżonego, lecz z punktu widzenia interesów społeczeństwa i wymiaru sprawiedliwości; wystarczy w tym względzie wskazać **na wskazówki dla przewodniczącego** (zob. str. 192 i dal. 300, 218 i dal. 285 itd.), którego autor słusznie poczytuje **za filar całego procesu** (str. 193), na uwagi co do odszkodowania za niesłuszne zasądzenie (str. 407 do 412) itd.

Reasumując to, cośmy wyżej powiedzieli, należy jasno i dobitnie podkreślić, **że autor pracą swą oddał nieocenioną wprost przysługę nauce i praktyce polskiego procesu karnego;** przebyły one bowiem w omawianym komentarzu już długą linję rozwojową, zanim nowa procedura weszła w życie, a poczynając od **etycznego, naukowego i empirycznego** poziomu pracy autora, praktyka uzyskała **nader wydatne** szanse szybkiego rozwoju ku dobru i chwale polskiego wymiaru sprawiedliwości".

„Przegląd Sądowy" (organ zrzeszenia sędziów i prokuratorów Rzczplitej Pol.) z maja 1929, Nr. 5. Rok V. Str. 113 i nast.

Dr. Leon Peiper: Komentarz do Kodeksu postępowania karnego (Frommer, Kraków 1929). Pierwsze, naprawdę w formie i treści komentarzowe wydanie nowego kodeksu postępowania karnego. Większa część tego komentarza pojawiła się już w druku. Zawiera wyjaśniające uwagi do każdego zdania poszczególnych artykułów, rozwiązując w nich trafnie szereg wątpliwości i zwracając uwagę na związek poszczególnych przepisów. W wstępnych uwagach do poszczególnych ksiąg i rozdziałów daje zwięzły rys systematycznych zasad, dotyczących danej instytucji procesowej. Przy liczbach artykułów Kodeksu naprowadza w nawiasach liczby projektu Komisji Kodyfikacyjnej, co ułatwia orjentację w znanem wydawnictwie motywów projektu Komisji Kodyfikacyjnej. Również tytulatury u góry poszczególnych stron przyczyniają się znacznie do odszukania poszczególnych artykułów. Wydawnictwo znakomite, odpowiadające **w całej pełni potrzebom praktyki.** Powinno się znaleźć w ręku każdego praktyka, zajmującego się sądownictwem karnem, a stanowi też cenny przyczynek dla teoretycznych opracowań nowego kodeksu.

Bibliografja prawnicza
za I-sze półrocze 1932.

DOMAŃSKI L. O. O małżeństwie. Studjum społ.-prawne, omawiające kwestje małżeństw religijnych i cywilnych, oraz rozwodów. 1932. Str. 160 — zł. 3.—.

Etatyzm w Polsce, z przedmową **prof. Dra A. Krzyżanowskiego.** 1932, Str. VII + 327 — zł. 8.—.

FELLER Br. Dr. Nowa Ustawa o Kosztach sądowych, obowiązująca na terenie sądów apelacyjnych krakowskim, lwowskim i na terenie sądu okręg. cieszyńskiego — zł. 1.75.

FELLER Br. Dr. Nowa ustawa stemplowa, obowiązująca od 18 maja 1932 r. wraz z rozporządzeniami Ministerstwa Sprawiedliwości i Skarbu z 1/VI 1932. Str 140 — zł. 4.—.

FRÜHLING Br. Dr. Problem wznowienia na tle przepisów kodeksu postępowania karnego. 1931. Str. 64 — zł. 4.60.

FRÜHLING Br. Dr. Studja nad ochroną karną kredytu (Przestępstwa przeciwko interesom wierzycieli). 1932. Str. 74.

GOTTDANK A. Dr. i PEIPER Michał Dr. Opłaty sądowe, obowiązuje w Małopolsce. 1932. Str. 24 — zł. 1.—.

HASFELD B. Orzecznictwo podatkowe Najw. Trybunału Administracyjnego i Sądu Najwyższego. 1932. Str. 255 — zł. 15.—.

KOSIERADZKI W. Przewłaszczenie w świetle prawa rolnego bez uwzględnienia parcelacji. 1932. Str. — 157 — zł. 6.—.

LANGROD R. i FRANZ A. Państwowy podatek dochodowy. 1932. Str. XVI + 375 — brosz. zł. 17.—, opr. zł. 20.—.

LAUTERBACH S. Finansowanie przez skarb życia prawno-gospodarczego. 1932. Str. 63 — zł. 2.—.

LITAWSKI Jerzy Dr. Bezpośrednie ustawodawstwo ludowe. 1932. Str. 126 — zł. 6.—.

OSTROWSKI Kazimierz Dr. Służba publiczna. Str. 49 — zł. 2.—.

PERETJATKOWICZ A. Prof. Dr. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ważniejsze ustawy polityczne, uzupełnione statutem Ligi Narodów i konkordatem z Kościołem. Wyd. V. 1932. Str. IX + 247 — zł. 4.—.

PERETJATKOWICZ A. Prof. Dr. Wstęp do nauk prawnych. Wyd. II. 1932. Str. 79 — zł. 2.—.

PRZYBYŁOWSKI K. Prof. Dr. Znaczenie prawa obowiązującego w miejscu zawarcia małżeństwa przy ocenie materjalnych wymogów jego ważności. 1932. Str. 31 — zł. 3.50.

SZATENSZTEJN W. Kodeks handlowy, obowiązujący w b. Królewstwie Kongresowem. 1932. Str. XII + 727 — zł. 32.—.

WEISS A. Waluta indeksowa. 1932. Str. 45 — zł. 3.—.

ZWEIG F. Doc. Dr. Cztery systemy ekonomji. Uniwersalizm — nacjonalizm — liberalizm — socjalizm. 1932. Str. 145 — zł. 7.—.

ŻUROWSKI S. Finanse Francji w latach 1913—1929 1932. Str. 112 — 5.—.

Nakładem księgarni Leona Frommera w Krakowie. Drukarnia Ludowa w Krakowie pod zarz. I. Winiarskiego.